

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. A. Paniș)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

09 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Iurie Apostolachi, reprezentat de către avocatul Oleg Bondarenco,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Apostolachi împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stânga Nistrului nr. 48, intervenient accesoriu Comisia Electorală Centrală cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea adoptării hotărârii de înregistrare a candidatului independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova,

împotriva deciziei din 04 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Iurie Apostolachi, reprezentat de către avocatul Oleg Bondarenco și a fost menținută hotărârea din 01 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La data de 29 ianuarie 2019 Iurie Apostolachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stânga Nistrului nr. 48 cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea adoptării hotărârii de înregistrare a candidatului independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că, la data de 27 decembrie 2018 a depus la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stânga Nistrului nr. 48 cerere cu privire la înregistrarea grupului de inițiativă în vederea colectării semnăturilor pentru susținerea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, eliberarea listelor de subscripție și eliberarea legitimațiilor membrilor grupului de inițiativă.

A menționat că, prin hotărârea pârâtului nr. 8 din 28 decembrie 2018 s-a hotărât înregistrarea grupului de inițiativă a candidatului independent Iurie Apostolachi și eliberarea listelor de subscripție (nr. 028235 - 028251, nr. 038437-0384154) și a legitimațiilor membrilor grupului de inițiativă (12 persoane).

A susținut că, în perioada 01 ianuarie 2019-04 ianuarie 2019 membrii grupului de inițiativă enunțat au colectat semnăturile susținătorilor săi în număr total de 1038 de semnături, pe 35 liste de subscripție.

A afirmat că, la data de 05 ianuarie 2019 a depus la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stânga Nistrului nr. 48 cerere privind înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, cu anexarea a 35 de liste de subscripție, conținând semnăturile a 1038 de susținători, precum și a altor acte stabilite de lege.

A relatat că, prin hotărârea pârâtului nr. 21 din 11 ianuarie 2019 a fost refuzată înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48.

A mai relatat că, în același timp, i-a fost comunicată și înmănată nota informativă privind rezultatele verificării listelor de subscripție prezentate de către el pentru funcția de deputat în Parlamentul RM la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

A invocat că, la data de 14 ianuarie 2019 a depus la Comisia Electorală Centrală contestație privind dezacordul cu hotărârea pârâtului nr. 21 din 11 ianuarie 2019 și nota informativă privind rezultatele verificării listelor de subscripție prezentate de către el pentru funcția de deputat în Parlamentul RM la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, iar la data de 17 ianuarie 2019 a depus la Comisia Electorală Centrală supliment la contestație, la care au fost anexate 564 de declarații de la cetățenii-susținători ai săi, care au semnat anterior liste de subscripție în susținerea candidaturii sale.

A declarat că, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2131 din 23 ianuarie 2019 a fost admisă parțial contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019 a lui Iurie Apostolachi, pretendent la calitatea de candidat independent pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția uninominală nr. 48, or. Slobozia, mun. Tiraspol și Bender, a fost anulată hotărârea nr. 21 din 11 ianuarie 2019, emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Uninomiale nr. 48, or. Slobozia, mun. Tiraspol și Bender și a fost restituită Consiliului Electoral al Circumscripției Uninomiale nr. 48, or. Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender, spre reexaminare, cererea privind înregistrarea domnului Iurie Apostolachi, pretendent la calitatea de candidat independent pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția uninominală nr. 48, or. Slobozia, mun. Tiraspol și Bender.

A notat că, la data de 25 ianuarie 2019, ora 10.30 a fost contactat de către reprezentantul pârâtului, care i-a comunicat invitația pentru orele 17:00 al aceleiași zile de participare la ședința, în cadrul căreia urmează să fie reverificat dosarul și

materialele suplimentare atașate la contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019, prezentate de către el.

A menționat că, după finalizarea ședinței respective, la ora 18:20, pârâtul i-a înmânat nota informativă din 25 ianuarie 2019 privind rezultatele reverificării dosarului și materialelor suplimentare atașate la contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019, prezentate de către el, candidat independent pentru funcția de deputat la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

A susținut că, prin hotărârea pârâtului nr. 25 din 27 ianuarie 2019 a fost refuzată înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

A afirmat că, hotărârea enunțată i-a fost comunicată și înmânată la data de 27 ianuarie 2019, ora 16:00.

A relatat că, în hotărârea enunțată a fost indicat că, materialele depuse nu corespund rigorilor Codului electoral, fiind invocate prevederile art. 86 alin. (1) și (3) din Codul electoral.

A invocat că, din nota informativă din 25 ianuarie 2019 privind rezultatele reverificării dosarului și materialelor suplimentare atașate la contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019 rezultă că, în urma verificării listelor de subscripție prezentate au fost constatate următoarele pretinse încălcări ale prevederilor Codului electoral:

- Lipsește semnătura colectorului - 028235, 028237, 028238, 028239 - nu este completată conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, Capitolul III „Modul de prezentare și verificare a listelor de subscripție”, pct. 43 subpct. 1) lit. d);

- Formular neaprobat — 038437, 038438, 038439, 038445, 038442, 038443, 038444, 638452 (total 8 liste) - n-au fost completate conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție (aprobat prin hotărârea CEC nr. 1730 din 03 iulie 2018), pct. 43 subpct. 1) lit. c);

- Lista completată de același scris și/sau susținător scris de aceeași mână - 028251, 028249, 28248, 028242, 028241, 028246, 028245, 028244, 028243, 038441, 038453, 038447, 038451, 038449, 038448, 038446, 028247, 038454, 038452, 038450, 028240 (pozițiile 2-29) - conform prevederilor art. 47 alin. (4) din Codul electoral;

- Colector neautorizat - 038452, 038453, 038451, 038449, 038448, 038446, 038454, 038452, 038447;

- IDNP incorect - 028250, poziția 20, 28 - conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, pct. 43 subpct.2) lit. m);

- Semnături false - peste 80 de semnături ale susținătorilor din listele de subscripție nu coincid cu cele prezentate în declarațiile susținătorilor prezentate în materialele atașate la contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019.

A mai invocat că, pe baza constatărilor enumerate, pârâtul a considerat ca fiind nule și neavenite 32 de liste de subscripție și ca fiind nevalabile și neautentice 979

de semnături ale susținătorilor din numărul total de 34 de liste și 1008 semnături prezentate pentru verificare.

A declarat că, pârâtul a considerat valabile doar 29 de semnături ale susținătorilor, concluzionând, totodată, că numărul semnăturilor valabile nu permite înregistrarea sa în calitate de candidat la funcția de deputat în Parlamentul RM.

A relevat că, constatările din nota informativă din 25 ianuarie 2019 și hotărârea pârâtului nr. 25 din 27 ianuarie 2019 sunt lipsite de temei, contrare legii.

A considerat că, majoritatea absolută a listelor de subscripție și semnăturilor susținătorilor săi sunt valabile, corespund condițiilor stabilite de Codul electoral și permit înregistrarea sa în calitate de candidat la funcția de deputat independent.

A notat că, listele nr. 028235, 028237, 028238, 028239, într-adevăr, nu au fost semnate de către membrul grupului de inițiativă, colectorul Ștefan Turculeț din neatenție, condiționată de un cumul de împrejurări grele de ordin familial, prin care a trecut această persoană în perioada 02-05 ianuarie 2019.

A menționat că, depistând această omisiune, a doua zi, după depunerea actelor la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine Stânga Nistrului nr. 48, la data de 06 ianuarie 2019 Ștefan Turculeț personal s-a prezentat la Comisia Electorală Centrală pentru a aplica semnătura sa pe aceste liste de subscripție, însă persoanele responsabile categoric au refuzat să-i acorde aceasta posibilitate, cu toate că procedura verificării actelor de subscripție prezentate de el încă nu a fost inițiată.

A susținut că, nici Codul electoral, nici Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1730 din 03 iulie 2018 nu conține vreo interdicție de înlăturare a neajunsurilor depistate în listele de subscripție care se datorează omisiunii evidente admise de colector.

Referitor la pretinsa încălcare – formular neaprobat - 038437, 038438, 038439, 038445, 038442, 038443, 038444, 638452 (total 8 liste) - n-au fost completate conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție (art. 43 pct. 1 lit. c), a considerat că, din analiza prevederilor art. 47 alin. (4) și (6) și 48 alin. (4) din Codul electoral rezultă că, nu orice încălcare generează nulitatea listelor de subscripție sau semnăturilor de pe aceste liste, ci doar acele încălcări expres prevăzute de normele legale enunțate. Celelalte încălcări neînsemnate nu pot afecta valabilitatea listelor de subscripție și semnăturilor.

A afirmat că, neindicarea în listele de subscripție a apartenenței politice ale candidatului nu constituie un temei legal distinct pentru ca listele de subscripție și semnăturile de pe aceste liste să fie considerate ca fiind nule și neavenite.

A relevat că, în procesul colectării semnăturilor colectorii se legitimează prin legitimațiile eliberate de către pârât, în care este menționat faptul că, persoana în reprezentată este „candidat independent”.

A considerat că, calificarea de către pârât a omisiunii indicării apartenenței sale politice în câteva din listele de subscripție supuse verificării ca fiind încălcare ce atrage nulitatea acestor liste și semnăturilor susținătorilor de pe ele este contrară legii și nu poate afecta valabilitatea listelor și semnăturilor vizate.

În ceea ce privește pretinsa încălcare - lista completată de același scris si/sau susținător scris de aceeași mână - 028251, 028249, 28248, 028242, 028241, 028246, 028245, 028244, 028243, 038453, 038447, 038451, 038449, 038448, 038446, 028247, 038454, 038452, 038450, 028240 (pozițiile 2-29) - conform prevederilor art.47 alin. (4) din Codul electoral, a invocat că, această pretinsă încălcare nu corespunde realității și se combate prin simpla vizualizare a listelor enunțate, din ce rezultă că, aceste liste nu au fost întocmite de aceeași persoană. Astfel, vizualizarea și examinarea aleatorie a mai multor liste atestă cu certitudine că, datele susținătorilor sunt cu certitudine efectuate de mai multe persoane (diferența scrisului înscrierilor efectuate și diferența pixului cu care a fost efectuate înscrieri).

A mai invocat că, legislația în vigoare nu interzice categoric completarea datelor susținătorilor de către o altă persoană decât susținător, dar chiar permite o astfel de completare a listelor de subscripție atunci când susținătorul nu poate din motive obiective să completeze datele solicitate (art. 47 alin. (4) din Codul electoral). În toate cazurile este important ca semnătura să fie executată personal de către susținător.

A considerat că, încălcarea - colector neautorizat - 038452, 038453, 038451, 038449, 038448, 038446, 038454, 038452, 038447 nu corespunde adevărului, or, semnăturile susținătorilor de pe listele de subscripție menționate au fost colectate de colectorul Olga Donțu, care a fost inclusă în componența grupului de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea candidaturii sale, înregistrat de către pârât prin nr. 8 din 28 decembrie 2018.

A relevat că, pârâtul nu a avut vreo obiecție față de Olga Donțu în momentul înregistrării în calitate de membru al grupului de inițiativă, mai mult ca atât, a eliberat pe numele acesteia legitimația pentru colectarea semnăturilor pe listele de subscripție.

A declarat că, într-adevăr, datele de identificare ale Olgăi Donțu (nume) indicate în lista grupului de inițiativă au suferit modificări ca urmare a încheierii recente a căsătoriei, însă aceasta nu înseamnă că, faptul dat duce la decăderea acestei persoane din dreptul de a fi colectorul semnăturilor pentru susținerea candidaturii sale la funcția de deputat în Parlamentul RM.

În ceea ce privește încălcarea - IDNP incorect - 028250, poziția 20, 28, conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, art. 43, pct. 2 lit. m), a notat că, codul IDNP al persoanelor vizate în pozițiile indicate și în lista indicată corespunde întru totul cu IDNP-ul din buletinul de identitate ale persoanelor vizate, ceea ce poate fi stabilit prin contrapunerea listei de subscripție cu copia buletinului de identitate a persoanelor vizate.

A precizat că, încălcarea - semnături false - peste 80 de semnături ale susținătorilor din listele de subscripție nu coincid cu cele prezentate în declarațiile susținătorilor prezentate în materialele atașate la contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019, în genere, este una care nu rezistă criticii și lipsită de fundamentare faptică, nefiind nicidecum dezvoltată motivarea prin ce anume semnăturile din declarații se deosebesc de semnăturile din liste de subscripție. În special, în condițiile când o simplă verificare prin contrapunere a semnăturilor susținătorilor

(alegătorilor) din declarații arată că acestea coincid cu semnăturile susținătorilor (alegătorilor) din listele de subscripție prezentate pentru verificare.

A solicitat anularea hotărârii pârâtului nr. 25 din 27 ianuarie 2019 privind refuzul înregistrării lui Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, stabilirea că materialele prezentate de către el la data de 05 ianuarie 2019 în adresa pârâtului pentru înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019 corespund rigorilor Codului electoral și obligarea pârâtului de a adopta hotărâre de înregistrare a sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost introdusă în proces, din oficiu, Comisia Electorală Centrală în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului.

Prin hotărârea din 01 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de către Iurie Apostolachi a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 04 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Iurie Apostolachi, avocatul Oleg Bondarenco și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 05 februarie 2019, în termenul prevăzut de lege, Iurie Apostolachi, reprezentat de către avocatul Oleg Bondarenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece instanțele judecătorești au aplicat eronat normele de drept material și, anume, au interpretat eronat prevederile art. 47 alin. (4) și (6) și 48 alin. (4) din Codul electoral.

A menționat că, circumstanțele, pe care instanțele judecătorești s-au bazat concluziile, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

A susținut că, la examinarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel, intimatul nu a prezentat nici un înscris sau o altă probă pertinentă întru confirmarea alegațiilor sale expuse în nota informativă din 25 ianuarie 2019.

A afirmat că, concluziile instanțelor judecătorești, expuse în hotărâri, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A relevat că, instanțele judecătorești au acceptat versiunea invocată arbitrar de către intimat precum că, listele de subscripție cu nr. 028251, 028249, 028248, 028242, 028241, 028246, 028245, 028244, 028243, 038441, 038453, 038447, 38451, 038449, 038448, 038446, 028247, 038454, 038452, 038450 și 028240 sunt completate de același scris și/sau susținător de aceeași mână.

A considerat că, această concluzie a instanțelor judecătorești este în contradicție cu circumstanțele reale ale cauzei, deoarece în ședința de judecată a fost

stabilit cu certitudine faptul că, mai multe liste de subscripție dintre cele menționate sunt cu certitudine completate de mai multe persoane (diferența scrisului înscrierilor efectuate și diferența pixului cu care au fost efectuate înscrierile). În acest context, sunt relevante listele nr. 028249 (colector Irina Istrati), nr. 028241 (colector Mariana Cara), nr. 038453 (colector Olga Donțu), nr. 038447 (colector Olga Donțu), nr.038448 (colector Olga Donțu), nr. 028247 (colector Irina Istrati), nr. 038454 (colector Olga Donțu), nr. 0384542 (colector Olga Donțu), nr. 038450 (colector Olga Donțu) și alte liste.

A invocat că, instanțele judecătorești au concluzionat precum că, datele dintr-o parte din listele de subscripție enunțate au fost completate de mai multe persoane neautorizate, adică altele decât colectorul, care a semnat aceste liste de subscripție, însă această concluzie este în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit că, datele din listele de subscripție au fost completate de către membrii grupului de inițiativă, care vizitau în grup de 2-3 persoane susținătorii recurentului, listele de subscripție fiind semnate de membrul corespunzător al grupului de inițiativă. Or, conform art. 47 alin. (4) din Codul electoral, datele din liste de subscripție pot fi completate de membrul grupului de inițiativă.

A declarat că, pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit că, la colectarea semnăturilor de la susținătorii lui Iurie Apostolachi, membrii grupului de inițiativă (colectorii) s-au confruntat cu multiple cazuri când la propunerea de a întocmi personal rubricile ce le vizează în listele de subscripție, oamenii (susținătorii) solicitau ca datelor lor de identificare să fie efectuate de către colector, în acest sens fiind invocate diverse motive obiective cum ar fi: nu este obișnuit și/sau îi vine greu să scrie, vedere proastă, are un scris urât și/sau indescifrabil, îl doare mîna, scrie cu greșeli gramaticale, etc.

A relatat că, pe parcursul examinării cauzei, intimatul nu a invocat și instanța de judecată nu a administrat alte probe, din care ar rezulta că, datele din listele de subscripție au fost completate de către membrii grupului de inițiativă într-un mod arbitrar și în lipsa motivelor obiective.

Prin referința depusă la data de 08 februarie 2019 Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 08 februarie 2019 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) și (2) lit. c) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 27 decembrie 2018 a depus la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stânga Nistrului nr. 48 cerere cu privire la înregistrarea grupului de inițiativă în vederea colectării semnăturilor pentru susținerea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, eliberarea listelor de subscripție și eliberarea legitimațiilor membrilor grupului de inițiativă.

Prin hotărârea Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 Stânga Nistrului nr. 8 din 28 decembrie 2018 a fost înregistrat grupul de inițiativă a candidatului independent Iurie Apostolachi și au fost eliberate listele de subscripție (nr. 028235 - 028251, nr. 038437-0384154) și 12 legitimații grupului de inițiativă a candidatului înregistrat Iurie Apostolachi.

De asemenea, s-a constatat că, la data de 05 ianuarie 2019 Iurie Apostolachi a depus la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stânga Nistrului nr. 48 cerere privind înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, cu anexarea a 35 de liste de subscripție, conținând semnăturile a 1038 de susținători, precum și a altor acte stabilite de lege.

Prin hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 din Stânga Nistrului nr. 21 din 11 ianuarie 2019 a fost refuzată înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48, deoarece materialele depuse au fost verificate și nu corespund rigorilor Codului electoral.

La data de 14 ianuarie 2019 Iurie Apostolachi a depus la Comisia Electorală Centrală contestația nr. CEC-10 AP/7, în care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 din Stânga Nistrului nr. 21 din 11 ianuarie 2019 și nota informativă privind rezultatele verificării listelor de subscripție prezentate de către el pentru funcția de deputat în Parlamentul RM la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, iar la data de 17 ianuarie 2019 a depus la Comisia Electorală Centrală supliment la contestație, la care au fost anexate 564 de declarații ale susținătorilor săi.

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2131 din 23 ianuarie 2019 a fost admisă parțial contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019 a lui Iurie Apostolachi, pretendent la calitatea de candidat independent pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția uninominală nr. 48, or.Slobozia, mun. Tiraspol și Bender, a fost anulată hotărârea nr. 21 din 11 ianuarie 2019, emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Uninomiale nr. 48, or.Slobozia, mun. Tiraspol și Bender și a fost restituită Consiliului Electoral al Circumscripției Uninomiale nr. 48, or. Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender, spre reexaminare, cererea privind înregistrarea domnului Iurie Apostolachi, pretendent la calitatea de candidat independent pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția uninominală nr. 48, or. Slobozia, mun. Tiraspol și Bender.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 25 ianuarie 2019 Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 din Stânga Nistrului a întocmit nota informativă privind rezultatele reverificării dosarului și materialelor suplimentare atașate la contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019, prezentate de către Iurie Apostolachi, candidat independent pentru funcția de deputat la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, din care rezultă că, în urma verificării listelor de subscripție prezentate au fost constatate următoarele pretinse încălcări ale prevederilor Codului electoral:

- Lipsește semnătura colectorului - 028235, 028237, 028238, 028239 - nu este completată conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, Capitolul III „Modul de prezentare și verificare a listelor de subscripție”, pct. 43 subpct. 1) lit. d);

- Formular neaprobat — 038437, 038438, 038439, 038445, 038442, 038443, 038444, 638452 (total 8 liste) - n-au fost completate conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție (aprobat prin hotărârea CEC nr. 1730 din 03 iulie 2018), pct. 43 subpct. 1) lit. c);

- Lista completată de același scris și/sau susținător scris de aceeași mână - 028251, 028249, 28248, 028242, 028241, 028246, 028245, 028244, 028243, 038441, 038453, 038447, 038451, 038449, 038448, 038446, 028247, 038454, 038452, 038450, 028240 (pozițiile 2-29) - conform prevederilor art. 47 alin. (4) din Codul electoral;

- Colector neautorizat - 038452, 038453, 038451, 038449, 038448, 038446, 038454, 038452, 038447;

- IDNP incorect - 028250, poziția 20, 28 - conform Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, pct. 43 subpct.2) lit. m);

- Semnături false - peste 80 de semnături ale susținătorilor din listele de subscripție nu coincid cu cele prezentate în declarațiile susținătorilor prezentate în materialele atașate la contestația nr. CEC-10 AP/7 din 14 ianuarie 2019.

Prin hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 din Stânga Nistrului nr. 25 din 27 ianuarie 2019 a fost refuzată înregistrarea lui Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de

deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Iurie Apostolachi a solicitat anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine nr. 48 din Stânga Nistrului nr. 25 din 27 ianuarie 2019 privind refuzul înregistrării lui Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, stabilirea că materialele prezentate de către Iurie Apostolachi la data de 05 ianuarie 2019 în adresa Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine nr. 48 din Stânga Nistrului pentru înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019 corespund rigorilor Codului electoral și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine nr. 48 din Stânga Nistrului de a adopta hotărâre de înregistrare a lui Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Iurie Apostolachi, reprezentat de către avocatul Oleg Bondarenco, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic material litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Conform art. 47 alin. (4) din Codul electoral, în lista de subscripție, susținătorul candidatului, precum și susținătorul inițierii referendumului completează personal numărul curent, numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, data la care semnează în listă și își aplică semnătura. În cazul în care susținătorul candidatului nu poate, din motive obiective, să completeze personal datele solicitate, acestea sunt completate de membrul grupului de inițiativă sau de o altă persoană împuternicită să colecteze semnăturile, semnătura în lista de subscripție fiind aplicată nemijlocit de susținător, iar în caz de imposibilitate, de un reprezentant legal al acestuia.

Conform pct. 18 din Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1730 din 03 iulie 2018, lista de subscripție pentru susținerea candidatului la una din funcțiile electivă enumerate în cuprinsul pct.2 al prezentului regulament conține în mod obligatoriu:

- a) tipul alegerilor pentru care persoana își înaintează candidatura;
- b) data desfășurării alegerilor;
- c) numărul listei de subscripție;

d) numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul, profesia (ocupatia), funcția, locul de muncă, apartenența politică a candidatului;

e) localitatea unde are loc colectarea semnăturilor, iar în cazul alegerilor parlamentare denumirea și numărul circumscripției uninominale;

f) numele și prenumele persoanei care colectează semnăturile;

g) mențiuni despre modalitatea de completare a listei de subscripție de către susținători, precum și despre acordul susținătorilor privind prelucrarea datelor personale ale acestora conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal;

h) mențiuni privind responsabilitățile collectorului în procesul de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal ale susținătorilor, conform rigorilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal, precum și mențiunea despre autenticitatea datelor din lista de subscripție și semnătura persoanei care colectează semnăturile;

i) numărul curent, numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, data la care semnează în listă și semnătura susținătorului candidatului;

j) rubrica „Notă” în care se înscriu mențiunile privind completarea datelor solicitate de către membrul grupului de inițiativă sau de o altă persoană împuternicită să colecteze semnăturile, precum și în cazul aplicării semnăturii de un reprezentant al susținătorului.

Datele prevăzute la lit. i) se completează personal de fiecare susținător al candidatului. În cazul în care susținătorul, din motive obiective, nu poate să completeze personal datele solicitate, acestea sunt completate de membrul grupului de inițiativă sau de o altă persoană împuternicită să colecteze semnăturile, semnătura în lista de subscripție fiind aplicată personal de susținător, iar în caz de imposibilitate de un reprezentant al acestuia.

Din materialele dosarului și, anume, din listele de subscripție cu nr. 028251, 028249, 28248, 028242, 028241, 028246, 028245, 028244, 028243, 038441, 038453, 038447, 038451, 038449, 038448, 038446, 028247, 038454, 038452, 038450, 028240 rezultă că, într-adevăr, datele solicitate - numărul curent, numele și prenumele, anul nașterii, INDP, data la care semnează în listă au fost completate de către membrii grupului de inițiativă, Mariana Cara, Victor Albreht, Irina Istratii și Olga Donțu, însă semnăturile în listele de subscripție au fost aplicate personal de susținători. Or, din declarațiile anexate la listele de subscripție enunțate rezultă că, susținătorii candidatului Iurie Apostolachi la funcția de deputat în Parlamentul RM pentru circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 au confirmat faptul că, în vederea susținerii candidatului enunțat au semnat personal în listele de subscripție menționate, iar datele lor personale din aceste liste, din motive obiective și la rugămintea lor, au fost completate de către persoanele responsabile de colectarea semnăturilor.

Mai mult ca atât, aceste circumstanțe au fost confirmate pe parcursul examinării cauzei de către Iurie Apostolachi, care a invocat că, la colectarea semnăturilor de la susținătorii săi, membrii grupului de inițiativă (collectorii) s-au confruntat cu multiple cazuri când la propunerea de a completa personal rubricile ce

le vizează în listele de subscripție, susținătorii solicitau ca datele lor de identificare să fie efectuate de către colector, fiind invocate în acest sens diverse motive obiective cum ar fi: nu este obișnuit și/sau îi vine greu să scrie, vedere proastă, are un scris urât și/sau indescifrabil, îl doare mîna, scrie cu greșeli gramaticale, etc.

Respectiv, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție califică motivele invocate de către susținătorii candidatului Iurie Apostolachi ca fiind unele obiective și de natură să justifice completarea listelor de subscripție de către membrii grupului de inițiativă, în conformitate cu art. 47 alin. (4) din Codul electoral.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, documentele prezentate de către Iurie Apostolachi la data de 05 ianuarie 2019 în adresa Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 din Stînga Nistrului pentru înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stînga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019 corespund rigorilor Codului electoral.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stînga Nistrului nr. 48, în cazul în care listele de subscripție corespund rigorilor Codului electoral, procedural este obligat, conform legii, să emită hotărâre de înregistrare a lui Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stînga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019. Or, o eventuală neînregistrare a candidatului independent Iurie Apostolachi la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, din motivele invocate în hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 din Stînga Nistrului nr. 25 din 27 ianuarie 2019, ar constitui o măsură excesivă și disproporționată și în consecință, o îngrădire a dreptului acestuia de a fi ales, drept protejat de art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a pronunța o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Iurie Apostolachi împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale Stînga Nistrului nr. 48, intervenient accesoriu Comisia Electorală Centrală cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea adoptării hotărârii de înregistrare a candidatului independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova de admis, cu anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 din Stînga Nistrului nr.25 din 27 ianuarie 2019 privind refuzul înregistrării lui Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stînga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019 și obligarea Consiliului Electoral al

Circumscripției Electorale Uninomine nr. 48 din Stânga Nistrului de a-1 înregistra pe Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Iurie Apostolachi, reprezentat de către avocatul Oleg Bondarenco.

Se casează integral decizia din 04 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 01 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Apostolachi împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine Stânga Nistrului nr. 48, intervenient accesoriu Comisia Electorală Centrală cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea adoptării hotărârii de înregistrare a candidatului independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se admite acțiunea depusă de către Iurie Apostolachi împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine Stânga Nistrului nr. 48, intervenient accesoriu Comisia Electorală Centrală cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea adoptării hotărârii de înregistrare a candidatului independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Se anulează hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine nr. 48 din Stânga Nistrului nr. 25 din 27 ianuarie 2019 privind refuzul înregistrării lui Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

Se obligă Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine nr. 48 din Stânga Nistrului de a-1 înregistra pe Iurie Apostolachi în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția electorală uninominală Stânga Nistrului nr. 48 la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ion Druță

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Mariana Pitic